

ARXIU MONTSERRAT PUJOL (Molins de Rei, *1897 - +1988). Núm.19 Nadal 2009. Felicitació

Quan els àngels anunciaven la Pau de Nadal, la que us desitjo, proclamaven una pau superior a la de la terra, on tanmateix tampoc no hi ha pau sense justícia. Per això dos dels cants finals, de lletra anònima, dels Pastorets de Molins de Rei, em resulten molt més apropiats per a felicitar-vos, tot i la seva antiguitat, que no pas la cançó del Finançament, apoteòsica, i la comèdia de l'Estatut (amb sentència "que surt a deshora", però per fosca tardança):

"Aquestes palletes / que hi ha a l'establia, / comprar jo voldria, / Jesús del meu cor. // Per 'questes palletes, / Senyor, donaria, / si a rius les tenia, / rius de pedreria, / munts de plata i or. // Aquestes palletes..." – *"Eixa llum de l'alba / que surt a deshora, / terra i cel colora / amb viu resplendor. / De dolça esperança / dolç preludi és ella, / de la meravella: / salvació del món"*.

Al·lusions

—**Referent** a l'*Arxiu M. P.* anterior, núm. 18, transcrivim una glossa de Jordi Cots sobre Montserrat Pujol i Bernis (carta del 15/12/2008): «Veritablement, els versos de la teva àvia traspuen una frescor admirable. No recordava el que n'havia dit l'any passat -tu ho evokes-, això que són "tan senzills, en el millor sentit de la paraula". Els va fent amb una mena d'humilitat real, com si fes un servei petit però necessari, quasi indispensable, a casa».

—**Segons** el llibre de Mn. Climent Forner *Besllums. Apunts de crítica literària*, Edicions de l'Albí, 2006, p. 213, Montserrat Pujol va concórrer tres vegades entre els anys 1973-1981 al "Concurs de Garrofes" de Berga. Podem dir que almenys en són quatre, perquè hi consten abans que ella els concursants Josep Canals - Albert Forn, néts seus, que l'any 1977 obtingueren un accèssit. De fet Montserrat Pujol hi participà de 1977 a 1985, nou anys seguits. (Les "Garrofes", com és sabut, són una particularitat dels Pastorets de Serafí Pitarra *El bressol de Jesús*, en els quals cada cop es pot intercalar una nova i humorística relació en vers d'allò que en Garrofa, endut pel Drac, ha vist a l'infern, i que sovint s'assembla molt a coses que han succeït durant l'any...).

150è aniversari de la restauració dels Jocs Florals

L'any 1859 l'Ajuntament de Barcelona es va fer càrrec de l'organització anual dels Jocs de la Gaia Ciència (originaris del s. XIV). Amb motiu d'aquest aniversari, l'historiador Jordi Llorach i Cendra escriu el que segueix (*Catalunya Cristiana*, núm. 1.554, 02/07/2009, p. 27):

Els Jocs Florals s'han d'adaptar als nostres temps, més en la forma que en el fons (...). No es pot caure en la rutina de conservar-los com una relíquia que s'ha de reviuir necessàriament un cop l'any per simple tradició. Més que mai, cal promoure que les persones escriguin, ho facin en català i es revitalitzi tot allò que pugui servir per finançar-nos com a nació. I, sense cap mena de dubte, pàtria (la terra), fe (les creences) i amor (els sentiments) encara són i seran lemes -valors!- bàsics per planificar amb solidesa el nostre futur.

En els primers Jocs Florals de Corbera de Llobregat, organitzats per la Parròquia de Santa Maria, el 4 de setembre de 1949 Montserrat Pujol de Canals obtenia el premi Englantina d'or, amb el poema verdaguerià "A la plana de Vic tragué florida...".

També participa i és premiada en els primers Jocs Florals d'Esplugues (1951) i en els Jocs Florals de Sant Gervasi (1951).

In memoriam... (Fra Gilbert Galceran, 1912-2009, pessebrista universal)

AL GERMÀ GILBERT DEL MONESTIR DE SOLIUS
3-6-74

La música que ens entra cor endins,
amb germanor de flauta i violins,
donant relax d'una dolçor sens mida,
desperta els sentiments mig adormits.
Lluny del brogit ens té com nens petits
fruit damunt la falda de la vida.

Al so dels bells moments no es fa mai tard!
Ens és tan bon company el company Art!,
que jo crec que aquell Ser que no s'immuta,
sense enrenou, i, molt calladament,
perquè soni feliç cada instrument,
Ell, des de dalt, domina la batuta. MP

NADALES

(I.) El Nadal mostra el camí
de la pau i l'esperança;
mentre l'ànima, més mansa,
s'espolsa el fang i el verí.
S'espolsa per un moment
la faramalla feixuga...
No vol màcula ni arruga
per celebrar el Naixement. ■

(II.) Al cor palmes i lloers
puix Jesús del cel davalla,
és un bri d'or cada palla
de més alt preu que els diners.
És cada cor un estel
i una claror i una troba.
De nou ve la Bona Nova
portant-nos dolçor de mel. ■

(III.) Ve de bell nou el record
d'una cançó del Pessebre.
Per bandejar la tenebra
l'hem de corejar ben fort.

Ofegant dols i neguits
ens serà amable la rima...
transportant-nos en un clima
on veurem Déu fit a fit. ■

(IV) Per què el Nadal suavitzava les ferides?
Per què el Nadal enjoia tant la terra?
Per què Jesús nascut en un estable

porta un caliu que és flamarada eterna?
Perquè l'amor que surt d'aquestes palles
és un amor que tot ho pot encendre. ■

Amb motiu dels 800 anys de la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel

Reproduïm "Record de la Festa Constantiniana", celebrada el 1913 en el XVI centenari de l'Edicte de Constantí (313).

*Festa de pau i de dolçor,
que vas commoure nostra Vila,
fes que ens captivi un temps millor,
guarda'ns del mal, sens parió,
que agosarat pertot desfila.
Omple'ns d'encís; que el món, dement,
no sap què fa cercant la guerra...
Fes-nos llegir el gran Testament
que el Déu fet Home, el Crist morent,
va deixar escrit damunt la terra.
Nostres balcons florits de creus
duien clarors de vida eterna:
i ens eren glòria els bells trofeus*

*que encaminaven nostre peus
vers aquell sol que no enlluerna.
I ens eren pau i quietud
aquelles festes tan gemades;
i ens era font d'alta salut
tenir la creu com un escut
fet de flors blanques o morades.
Omple'ns d'encís, Festa gentil,
arc triomfal de tot un poble;
que guardi el cor aquell perfil
d'una dolçor, d'únic estil,
que fa la gent més bona i noble.[MP 1949]*